

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
«Туристична політика»

Обсяг	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Семестр, рік	II семестр, I рік
День, час, місце	За розкладом
Викладач (і)	Яворська Вікторія Володимирівна, доктор геогр. наук, професор Коломієць Катерина Василівна, к.геогр.н., доцент
Контактний телефон	0482687693
E-mail	geotourism@onu.edu
Робоче місце	Кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: середа, 15.00-16.00, п'ятниця, 15.00-16.00 Онлайн: (за попередньою домовленістю) 17.00-21.00 - Viber, відеоконференція Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація можлива під час проведення консультацій за очним принципом (offline), або дистанційно (online) за допомогою Viber, Zoom (за попередньою домовленістю). Комунікація може бути здійснена також з використанням E-mail. При цьому необхідно вказувати своє прізвище, ім'я, курс, факультет та назву курсу. Вирішення робочих питань можливо за вказаними номерами телефону.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом навчальної дисципліни є структура, функції, організація туристичної політики.

Пререквізити курсу: ефективність засвоєння змісту дисципліни "Туристична політика" значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріалом таких дисциплін як: «Регіональна економіка з основами регіональної політики», "Маркетинг в туризмі", "Менеджмент в туризмі", "Міжнародний туризм".

Мета - засвоєння студентами наукових знань із сутності світової і національної туристичної політики, її видів, механізмів формування, прийняття й виконання, також методів, впливів і заходів соціально-економічного, правового, зовнішньополітичного, культурного та іншого характеру, які здійснюються парламентами, урядами, державними приватними організаціями і відповідають за туристичну діяльність з метою регулювання та координації туристичної галузі, створення умов для розвитку туризму

Завдання: вивчення студентами системи методів, впливів і заходів соціально-економічного, правового, зовнішньополітичного, культурного та іншого характеру, які здійснюються парламентами, урядами, державними приватними організаціями і відповідають за туристичну діяльність з метою регулювання та координації туристичної галузі, створення умов для розвитку туризму.

Очікувані результати.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати:*

- суть і завдання туристичної політики;
- науко-правові основи світової і національної туристичних політик;
- завдання і вплив уповноважених органів на розвиток туризму;
- основні аспекти світової туристичної політики;

- основні аспекти національної та регіональної туристичної політики;
вміти:
- аналізувати сучасний стан і впливати на процеси формування й прийняття положень національної і регіональної туристичної політики;
- застосовувати у практичній діяльності основні положення світової й національної туристичної політики;
- обґрунтовувати необхідність регулятивно-правових, економічних, соціально-інфраструктурних, культурно-пізнавальних змін національної і регіональної туристичної політики;
- пропагувати у населення цінності туристичного відпочинку й дозвілля.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та лабораторних робіт (14 год), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися наступні методи навчання: лекції із застосуванням методів пояснювально-ілюстративного (мультимедійні презентації) викладання, обговорення проблемних ситуацій та диспуту; семінарські заняття з наочними демонстраціями; виконання практичних та індивідуальних завдань.

Перелік тем (загальні блоки)

Тема 1. Системна сутність управління/урядування в туризмі.

Політика як мистецтво управління. Історичні інструменти управління. Державна політика. Ідея «бездіяльності» в державній/публічній політиці. Обґрунтування державного втручання в сегмент подорожей та туризму.

Тема 2. Пріоритетні напрями, цілі державної політики в галузі туризму

Вимоги до державної туристичної політики України. Основні засади туристичної політики України. Проблеми та перспективи розвитку туристичної діяльності в Україні.

Тема 3. Формування та реалізація державної туристичної політики.

Причини необхідності формування дієвої державної туристичної політики. Пріоритети формування та реалізації державної політики в галузі туризму. Механізм реалізації туристичної політики держави.

Тема 4. Особливості й інструменти туристичної політики наднаціонального рівня.

Сучасні фокуси політики ЄС в контексті туризму. Зелена Угода: екосистемний підхід до сектору (директиви ЄС). Дорожня карта зеленого переходу європейського туризму: 27 напрямів; цифрова трансформація, зелений перехід, стійкість. Європейська система індикаторів сталого туризму. Проблеми та перспективи кореляції настанов ЄС з потребами вдосконалення туристичної політики в Україні та відновлення туризму в повоєнний період.

Тема 5. Організаційні механізми регулювання сфери туризму України

Закон України «Про туризм» - стратегічна лінія і конкретні завдання розвитку туристичної сфери. Структури і важелі державного регулювання туризму. Система органів державної влади в галузі туризму та їх функції у формуванні туристичної політики.

Тема 6. Особливості й інструменти туристичної політики регіонального рівня

Формування іміджу туристичного регіону. Розвиток туризму і збереження національного колориту певної території. Вирішення соціальних проблем регіону за рахунок результатів господарської діяльності суб'єктів рекреаційно-туристичної діяльності. Інвестиційна політика. Технологічне та інформаційне забезпечення туристичної діяльності в регіоні.

Тема 7. Особливості й інструменти управління й планування туризму на місцевому рівні.

Дестинації: локальний рівень. Туризм на основі громад. Туристична політика й

розвиток та менеджмент туристичних дестинацій локального рівня. Роль органів місцевого самоврядування та об'єднань стейкхолдерів. Маркетинг та менеджмент туристичних дестинацій. Фокуси для ефективних моделей урядування/ структур й політики: туристична політика й стратегічне планування; урядування й вертикальне співробітництво (національний – регіональний – локальний рівні).

Тема 8. Інноваційно-інвестиційна політика в туризмі.

Основні інструменти державної інвестиційної політики в галузі туризму. Фактори формування і механізм реалізації інноваційно-інвестиційної політики розвитку туризму. Заходи щодо створення сприятливого інвестиційного клімату та залучення інвесторів. Організаційно-економічний механізм інвестиційного розвитку туризму.

Рекомендована література:

Основна:

- Економіка туризму: підручник / В.Ю. Світлична, С.А. Александрова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 167 с.
- Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
- Країни-лідери туризму. Навч. посібник/за ред. О.О. Любіцевої. 2019, К.: «Альфа-ПІК». 382 с.
- Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоłodна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. Х.:ХНАМГ, 2018. 541 с.
- Топчієв О.Г., Яворська В.В., Сич В.А., Коломієць К.В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник; Одес. нац. унт імені І. І. Мечникова. Одеса: Бондаренко М.О., 2022. 280 с.
- Туристична політика зарубіжних країн: підручник/ кол.авт.; за ред. А.Ю. Парфененка. Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. 220 с.
- Туристична політика: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація» / автори В.В. Папп, Н.В. Бошота. Мукачєво: МДУ, 2024. 117 с.
- Туристські ресурси України: підручник / М.М. Покоłodна, Т.В. Гордієнко, І.Л. Полчанінова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. 222 с.
- Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В.Я. Брича. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2017. 440 с.

Додаткова:

1. Вектори економічного розвитку 2030. URL: <http://www.ntoukraine.org/assets/files/ntou-book-strategic-ukraineeconomic2030.pdf>
2. Литвин О.В. Реалізація політики державного управління туристичною діяльністю в Україні. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-138>
3. Опанасюк Н.А. Охріменко А.Г. Державне регулювання туризму в Україні: правові форми, засоби та моделі. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Луцьк, 2018. 312 с.
4. Пандемія COVID-19 та її наслідки у сфері туризму України <http://www.ntoukraine.org/assets/files/ntou-book-strategic-ebrdcovidreport.pdf>
5. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>
6. Шелеметьєва Т.В. Теоретичні та прикладні аспекти управління розвитком туризму в Україні: монографія. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 356 с.
7. Velasco, M. (2016) Tourism Policy in Farazman A. Global Encyclopedia of Public Administration, Public Policy, and Governance. Springer International Publishing. Doi 10.1007/978-3-319-31816-5_2674-1. URL: https://www.academia.edu/31667249/Tourism_Policy

Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України . URL: <http://ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. [Електронний ресурс]. URL: www.ebrd.com

2. Державне агентство розвитку туризму України ДАРТ URL: <https://www.tourism.gov.ua/diyalnist>
3. European Travel Commission. URL: <https://etc-corporate.org/>
4. Aviation, Travel and Tourism, WEF. URL: <https://intelligence.weforum.org/topics/a1Gb0000000LHVLEA4>
5. Національна туристична організація України URL: <https://nto.ua/>
6. Серія звітів щодо туристичної конкурентоспроможності Світового економічного форуму URL: (<https://www.weforum.org/search?query=Travel+and+Tourism+Competitiveness+report>).
7. WTTC/Economic Research URL: <http://www.wttc.org/research/economicresearch>

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінка за семінари, оцінювання захисту результатів практичних робіт, оцінювання рефератів та доповідей.

Загальна максимальна кількість балів – 100, в тому числі:

- ♦ поточний контроль (практичні роботи, відповіді під час лекцій, поточний контроль) – 60 балів;
- ♦ самостійна робота (виконання індивідуальних самостійних завдань та їх захист під час проведення практичних занять) – 20 балів;
- ♦ підсумковий контроль (тестовий) – 20 балів.

Підсумковий контроль за дисципліною – залік.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку питань за темами навчального курсу або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота студентів контролюється у вигляді: індивідуальних завдань, тестування, рефератів, доповідей. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів.

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю.

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти. Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

Результати навчання, здобуті у неформальній/інформальній освіті, визнаються згідно Положення про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/polozhennya_neformalna_osvita_2024_fin_al.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: поточні практичні та семінарські роботи, підсумковий тестовий контроль здійснюються в аудиторії. У разі відсутності або низького результату всі роботи перескладаються одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. Всі індивідуальні самостійні завдання мають бути здані і захищені не пізніше передостаннього заняття. У разі порушення термінів здачі і захисту самостійних індивідуальних завдань кількість балів за їх виконання зменшується на 10%. Підсумковий

контроль здійснюється в аудиторії на передостанньому тижні. У разі відсутності або низького результату підсумковий тестовий контроль перескладається одноразово на останньому тижні в день планової консультації.

Політика щодо академічної доброчесності: неприпустимі списування, здобувач повинен самостійно виконувати навчальні завдання; здобувач повинен вільно володіти матеріалом, посилаючись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування та запізнень: здобувач не повинен пропускати практичні заняття, про відсутність з поважних причин треба заздалегідь інформувати викладача, запізнення не бажані.

Мобільні пристрої: недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом або іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).

Поведінка в аудиторії: творча, ділова, доброзичлива атмосфера.